

Nr 289.

Godkänd av första kammaren den 10 juni 1933.

Godkänd av andra kammaren den 10 juni 1933.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under rubrik "Utgifter för kapitalökning" gjorda framställningar om anslag till förvärvande av mark för landningsfält för flygplan m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 118.)

Till Konungen.

Uti den till riksdagen den 3 januari 1933 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1933/1934 har Kungl. Maj:t under postverket (punkterna 2 och 3 av det vid propositionen under rubrik "Utgifter för kapitalökning. Bil. 2." fogade utdraget av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag) föreslagit riksdagen *dels* att till förvärvande av mark till landningsfält för flygplan för budgetåret 1933/1934 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor, *dels ock* att till försöksanläggning för belysning av luftfartsleder för budgetåret 1933/1934 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Det förstnämnda av de här begärda anslagen är allenast avsett för själva förvärven av den mark, som erfordras för anläggning av hjälplandningsfält, ingående i de planerade luftfartslederna Stockholm—Malmö och Malmö—Göteborg—norska gränsen. I samband med frågan om detta anslags beviljande anser sig emellertid riksdagen böra anföra några mera allmänna synpunkter med avseende å ifrågavarande luftfartsleder och önskvärldheten av deras snara färdigställande.

Den storartade utveckling, som den civila flygtrafiken numera nått, gör landets förseende med luftfartsleder till ett samfärdselspörsmål, som ej vidare kan undanskjutas utan som tvärtom kräver de svenska statsmakternas alldeles särskilda uppmärksamhet och intresse. Inom ett stort antal andra stater är luftfartsnätet redan rikt utvecklat. Sålunda står leden Malmö—Amsterdam redan utrustad med nödlandningsfält och fyrbelysning, vilka åtgärder inom Holland, Tyskland och Danmark ansetts vara en statens angelägenhet. Sin naturliga fortsättning norrut har denna led över Stockholm till Helsingfors och över Göteborg till Oslo.

De hittills pågående arbetena å luftfartslederna Malmö—Stockholm och Malmö—Göteborg—norska gränsen avse ledernas utrustning med hjälplandningsfält å var tionde mil, varigenom möjliggöres dagtrafik med tremotoriga flygplan; kostnaderna härför, inberäknat å staten belöpande bidrag till landningsfält i Norrköping, Jönköping, Halmstad och Ängelholm, hava uppskattats till cirka 2,5 miljoner kronor.

Den fortsättning av detta vid 1932 års riksdag godkända program, som nu ifrågasatts till påbörjande, avser de båda flygledernas förseende med hjälplandningsfält å var femte mil (se statsverkspropositionen, sjätte huvudtiteln,

sid 63—72.) Statens kostnader för detta andra utbyggnadsstadium hava uppskattats till inemot 2,5 miljoner kronor.

Erinran synes ej vara att framställa mot att jämväl dessa i andra utbyggnaden ingående landningsfält iordningställas, i den mån så befinnes påkallat till bekämpande av arbetslösheten. Ifrågavarande hjälplandningsfält måste nämligen anses särskilt lämpliga som arbetslöshetsföretag, då deras iordningställande, enligt vad som tidigare upplysts, innefattar stora schaktningsarbeten, som kunna utföras vintertid, varemot konstarbeten, som kräva specialutbildad arbetskraft, ej förekomma i någon nämnvärd utsträckning. Deras nytta för den inhemska flygtrafikens utveckling är också ådagalagd. Särskilt gäller detta den kommersiellt sett viktiga nattpostflygningen, som sker med enmotoriga flygplan och som för närvarande, i avvaktan på flygledernas utbyggnad med landningsfält på var femte mil, endast kan försiggå under sommarmånaderna. Beträffande värdet av att lufttrafiken anlitas för postbefordran får riksdagen hänvisa till 1932 års riksdags i detta avseende intagna ståndpunkt. Denna innebar, att Sverige, med tillämpning av världspostkonventionens förslag om att snabbaste väg skall anlitas, borde på allt sätt främja postflyget, något som för vårt lands del vore särskilt betydelsefullt med hänsyn till dess avlägsna läge från de stora europeiska handelscentra.

I detta sammanhang har riksdagen funnit anledning erinra om 1932 års riksdags uttalande om angelägenheten av att frågorna om landningsfält i Stockholm och Göteborg snarast ordnas på ett tillfredsställande sätt. Såsom riksdagen framhållit, utgöra dessa frågors lösning ett viktigt led i flyglinjernas utbyggnad.

Från nu angivna utgångspunkter kan riksdagen — i likhet med samtliga i ärendet hörda myndigheter — ej annat än ansluta sig till den framlagda planen om utbyggnad jämväl av sådana nödlandningsfält, som ingå i andra utbyggnadstadiet, varvid dock förutsattes, att detta endast sker, i den mån så erfordras för att bereda lämpliga arbetstillfällen.

På grund härav har riksdagen ansett sig böra bifalla Kungl. Maj:ts förevarande förslag om anvisande av ytterligare 150,000 kronor för erforderliga markinköp liksom ock förslaget om anvisande av 50,000 kronor för en försöksanläggning för fyrbelysning.

Med åberopande av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels till förvärvande av mark till landningsfält för flygplan för budgetåret 1933/1934 anvisat ett reservationsanslag av 150,000 kronor, att utgå av lånemedel;

dels ock till försöksanläggning för belysning av luftfartsleder för budgetåret 1933/1934 anvisat ett reservationsanslag av 50,000 kronor, att utgå av lånemedel.

Stockholm den 10 juni 1933.

Med undersåtlig vördnad.